Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

U-kirjelmä 7/2032 vp
Kriittisiä raaka-aineita koskeva asetusehdotus

lainsäädäntöjohtaja Johanna Korpi
hallitussihteeri Sirkku Jaakkola

12.6.2023

Lupamenettelyt, keskeiset ehdotukset

- artikla 8: One stop shop, keskitetty palvelupiste, yksi kansallinen toimivaltainen viranomainen
- artikla 9: Strategisten hankkeiden etusija
- artikla 10: Lupamenettelyn kesto
- artikla 11: Ympäristöarvioinnit ja -luvat
- artikla 12: Suunnittelu
- artikla 13: UNECE-yleissopimusten sovellettavuus

+ artikla 7.2: Erittäin tärkeä yleinen etu

Lupamenettelyt

Vihreällä siirtymällä tarkoitetaan siirtymää kohti ekologisesti kestävää taloutta ja kasvua, joka ei perustu luonnonvarojen ylikulutukseen vaan nojaa vähähiilisiin sekä kiertotaloutta ja luonnon monimuotoisuutta edistäviin ratkaisuihin

- selkeät, laadukkaat ja kestoltaan kohtuulliset hallinnolliset menettelyt ovat olennainen tekijä vihreän siirtymän edistämisessä
- ehdotus aiheuttaa tarpeen muuttaa kansallista lainsäädäntöä: jäsenvaltioille tulisi jättää riittävästi **liikkumavaraa** lupamenettelyjen kehittämiseen ja nopeuttamiseen sekä luonto- ja ympäristöarvojen huomioimiseksi
- sääntelyssä olisi tärkeä varmistaa **ympäristön- ja luonnonsuojelun korkea taso** ja johdonmukaisuus unionin muihin ympäristötoimiin sekä **yleisön osallistumiseen** nähden
- ehdotuksen vaikutuksia kansalliseen **alueidenkäytön suunnitteluun, kuntien harkintavaltaan ja kunnalliseen itsehallintoon** tulisi jatkoneuvotteluissa selventää
- lupamenettelyille asetetut enimmäismääräajat ja mahdollisuudet myöntää pidennyksiä tulisivat olla oikeassa suhteessa aikaan, jonka viranomaiset tarvitsevat **asian käsittelemiseksi huolellisesti**
- **automaattinen hyväksyntämenettely** olisi ongelmallinen muutoksenhakukeinojen käyttämisen näkökulmasta sekä unionioikeuden kannalta

Kiertotalous – 5 luku

- Ehdotuksen **tavoite kannatettava**.
- Jäsenvaltioille useita vaativia velvoitteita, jotka aiheuttavat paljon **työpanosta**.

1) Velvollisuus **laatia kiertotaloutta** koskevia kansallisia **toimenpideohjelmia** (art. 25)

- Ohjelmien sisältö **väljästi muotoiltu** ja eri velvoitteiden **raportointi laajaa.**
- Toimeenpano-ohjelmien sisällöstä ja raportoinnin laajuudesta tulisi käydä tarkentavia keskusteluja. Lähtökohtana tulisi olla **elinkaarinäkökulma** sekä kriittisten raaka-aineiden **käytön vähentäminen ja korvaavien ratkaisujen löytäminen**. Ehdotuksessa lähtökohtana on lisätä jätteiden keräystä, joilla kriittisten raaka-aineiden talteenoton potentiaalia ja komponenttien uudelleenkäyttöä.

2) Velvollisuus **selvittää** vanhojen, **käytöstä poistettujen kaivannaisjätealueiden sisältämiä raaka-aineita** ja laatia näistä julkinen **tietokanta** (art. 26)

- **Velvollisuus hyvin laaja** (Suomessa satoja vanhoja, suljettuja kaivannaisjätealueita).
- Neuvotteluissa pyrittävä siihen, että sääntely on **oikeasuhtaista** suhteessa vaikuttavuuteen ja työmäärään.

Kiertotalous – 5 luku

- Varmistettava **riittävä aika** kansallisten toimien **täytäntöönpanolle**.
- Monia kansallisia velvoitteita tarkennetaan komission **delegoiduilla tai täytäntöönpanosäädöksillä**; näiden tulisi olla **saatavilla hyvissä ajoin** ennen kansallisen velvoitteen voimaantuloa.
- Asetusehdotus linkittyy muuhun EU:n jäte ja tuotesääntelyyn (jätedirektiivi, kaivannaisjätedirektiivi sekä sähkö- ja elektroniikkalaiteromua koskeva direktiivi). **Jatkovalmistelussa selvennettävä CRM-asetuksen suhdetta** muuhun EU:n **jäte- ja tuotesääntelyyn**.

Kiitokset!

Johanna Korpi
Sirkku Jaakkola

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi